

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Α'

20 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1923

ΑΡΙΘ. 21

Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΩΣ ΒΑΣΙΣ ΤΗΣ ΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

Κατὰ τὸ πρό τινος ἐνταῦθα συνελθὼν Δι-
δασκαλικὸν Συνέδριον, τὸ ὁποῖον ἀνέλαβε νὰ
συζητήσῃ περὶ τῶν ἀρίστων τρόπων τῆς τελε-
σφορωτέρας τῶν Ἑλληνοπαίδων ἀγωγῆς καὶ
μορφώσεως, ὁ ἐνδιαφερόμενος διὰ τὴν παιδευ-
σιν τῶν τέκνων τοῦ ἑλληνικοῦ κόσμου μετ' ἐκ-
πλήξεως ἤκουσεν ἀπὸ στόματος διδασκάλων
τινῶν φωνὴν ὑπὲρ περιορισμοῦ τῶν ὠρῶν
τῆς ἐν τοῖς σχολείοις τοῦ Κράτους διδασκα-
λίας τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων. Καὶ ἡ
μὲν ὑπὲρ τῆς γνώμης ταύτης συνηγορία τε-
λικῶς ἀπεκρούσθη ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου, τὸ γε-
γονὸς δ' ὅμως, ὅτι ὑπάρχουσιν Ἑλληνες διδά-
σκαλοι φρονούντες ὅτι εἶνε περιττὴ ἢ διὰ τῆς
χριστιανικῆς μορφώσεως ἀγωγή τῶν Ἑλληνο-
παίδων, ἄγει εἰς σκέψεις πολὺ μελαγχολικὰς
εἰς βάρος τῶν οὕτω περὶ τῆς θρησκείας φρο-
νούτων, ὡς περὶ στοιχείου ἀχρήστου ἐν τῇ
καθ' ὅλου ἀγωγῇ καὶ μορφώσει τοῦ ἀνθρώπου.

Δὲν σκοποῦμεν, δι' ὧν ἐνταῦθα γράφομεν,
νὰ στενώσωμεν τὸ ζήτημα εἰς μίαν καθαρῶς
ἐθνικοθρησκευτικὴν δεοντολογίαν τοῦ Ἑλ-
ληνος. Ἀφήνομεν δηλαδὴ κατὰ μέρος πόσα
ὀφείλει ὁ Ἕλλην εἰς τὴν θρησκείαν του, καὶ
ἂν οἱ τόσον περιφρονητικῶς περὶ τῆς θρη-
σκείας ἡμῶν ὁμιλοῦντες διδάσκαλοι εἶνε σή-
μερον ἐλεύθεροι Ἑλληνες χάρις ἀκριβῶς εἰς
τὴν ἐν τοῖς «κρυφοῖς σχολείοις» τῆς δουλείας
διδασκομένην εἰς τὰς ὑποδούλους γενεὰς θρη-
σκείαν. Ἡ ἐθνικοθρησκευτικὴ αὕτη ἔποψις
δὲν ἔχει τὸν χαρακτήρα τὸν ἱστορικόν, ἐπιστη-
μονικὸν καὶ ψυχολογικὸν τοῦ ὑπὸ ἐξέτασιν
θέματος.

Διότι εἶνε προφανές, ὅτι οἱ διδάσκαλοι οὗ-
τοι ἀμαρτάνουσι πρὸς τὴν ἱστορικὴν ἑλληνι-
κὴν πραγματικότητα, πρὸς τὴν παιδαγωγικὴν
ἐπιστήμην, καὶ πρὸς τὴν ψυχολογίαν, ἥτις εἶνε
ἡ βάσις τῆς τελευταίας.

Εἶνε δὴλα δὴ ἀναντίρρητον, ὅτι οἱ ὑπὲρ τῆς
καταργήσεως τῆς διδασκαλίας τῶν θρησκευ-
τικῶν ἐν τοῖς σχολείοις τοῦ Ἑλληνικοῦ Κρά-
τους ὁρμῶνται ἀπὸ τῶν γενομένων ἐν ἄλλαις
χώραις, καὶ εἰδικῶς ἐν Γαλλίᾳ. Ἐπειδὴ μίᾳ
εὐρωπαϊκῇ χώρᾳ ὡς ἡ Γαλλία, κατήργησε τὰ
θρησκευτικὰ μαθήματα ἐν τοῖς σχολείοις τοῦ
Κράτους, ἔπεται ἐκ τούτου, ὅτι καὶ ἡμεῖς,
ἵνα φανῶμεν μὴ ὑστεροῦντες ἐν τῷ πολιτι-
σμῷ, ὀφείλομεν νὰ ἀκολουθήσωμεν τὸ παρά-
δειγμά της. Ἄγνοοῦσιν οἱ διδάσκαλοι, ὅτι ἐν
Γαλλίᾳ ἐπῆλθε χωρισμὸς τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ
τοῦ Κράτους, ἡ δὲν ἐννοοῦσι τί σημαίνει ὁ τοι-
οῦτος χωρισμὸς, πῶς δὲ ἀναπληροῦται ἐκεῖ
ἢ ἐκ τῶν ἐπισήμων σχολείων ἀποκλεισθεῖσα
θρησκευτικὴ μόρφωσις. Παρ' ἡμῖν ἀκόμη
τοιούτος χωρισμὸς δὲν ἐπῆλθεν. Ἐφ' ὅσον δὲ
τὸ πολίτευμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου διαγο-
ρεύει, ὅτι ἐπίσημος θρησκεία τοῦ Κράτους εἶνε
ἡ Ὁρθόδοξος Χριστιανικὴ θρησκεία, ἐφ' ὅσον
δηλα δὴ τὸ Κράτος, ἐν αὐτῇ τῇ ἐπισήμῳ του
ἐμφανίσει ὁμολογεῖ ὅτι πρεσβεύει ὀρισμένην
θρησκείαν, οἱ διδάσκαλοι οὗτοι, ἀγορεύον-
τες ὑπὲρ τῆς καταργήσεως τῶν θρησκευτικῶν
μαθημάτων ἐν τοῖς σχολείοις, παραγνωρί-
ζουσι τὴν ἱστορικὴν πραγματικότητα τοῦ παρ-
όντος καὶ ἐμφανίζονται ἐξωθεῖντες τὴν Πο-
λιτείαν εἰς ἀντίφασιν πρὸς αὐτὴν αὐτῆς τὴν
θρησκευτικὴν ὑπόστασιν, πρὸς ἀπάρησιν
ἑαυτῆς.

Ἄλλ' ἂν δὲν ἀπατώμεθα, μεταξὺ τῶν πεπο-
λιτισμένων ἐθνῶν συγκαταλέγεται καὶ ἡ Ἀγ-
γλία, ἐν τῇ ἐπικρατεῖᾳ δὲ ταύτῃ συμβαίνει πᾶν
τούναντίον τῶν ἐν Γαλλίᾳ. Καὶ ἵνα ἀρκεσθῶ-
μεν εἰς μόνον τὸ παρὸν, σημειοῦμεν, ὅτι ἐάν
πάντοτε ἡ θρησκεία ἐθεωρεῖτο ἐκεῖ ὡς βάσις
τῆς καθ' ὅλου ἀγωγῆς καὶ μορφώσεως, μετὰ
τὸν τερατισμὸν τοῦ μεγάλου παγκοσμίου πο-
λέμου ἢ ἀνάγκη αὐτῇ ἐν Ἀγγλίᾳ κατέστη εἰ
πὲρ ποτε αἰσθητοτέρα, μεγάλοι δ' Ἀγγλοὶ
παιδαγωγοὶ ἐντείνοντες σήμερον τὰς δυνάμεις

των δὲν παύονται τονίζοντες καὶ ἐπαναλαμβάνοντες τὴν ἀνάγκην τῆς πυκνώσεως τῆς θρησκευτικῆς μορφώσεως, πάντα δὲ τὰ νέα προγράμματα τῶν σχολῶν τοῦ Κράτους ἀκριβῶς ἐπὶ τὰς γνωματεύσεις τῶν διασημοτέρων Ἀγγλων παιδαγωγῶν βασιζόμενα, ἠκολούθησαν τὰς ὑποδείξεις περὶ τονώσεως τῆς θρησκευτικῆς ἀγωγῆς.

Διατί οἱ κατὰ τῆς θρησκευτικῆς ἀγωγῆς Ἕλληνες διδάσκαλοι προσκλίνουν μᾶλλον πρὸς τὰ ἀπὸ τῆς Γαλλίας διδάγματα, παραγνωρίζοντες τὰ ἀπὸ τῆς Ἀγγλίας μαθήματα, δὲν εἶνε δύσκολον νὰ συμπεράνη ὁ ἀναγνώστης. Τὸ ρεῦμα τῆς πρὸς τὴν θρησκείαν ἀδιαφορίας ἤρχισε καὶ παρ' ἡμῖν νὰ ἐνισχύηται χάρις ἀκριβῶς εἰς τὴν πλημμελεστάτην διδασκαλίαν τῶν θρησκευτικῶν ἐν τοῖς σχολείοις ἐν ἣ ἐμορφώθησαν οἱ ἄθρησκοι οὗτοι διδάσκαλοι.

Ἄλλ' οἱ διδάσκαλοι ἀγνοοῦσι καὶ τοῦτο, ὅτι ἡ ἀθεΐα δὲν ἠμπόδισε καὶ διασήμους φιλοσόφους καὶ βαθεῖς κοινωνιολόγους καὶ ψυχολόγους νὰ ὁμολογήσωσιν, ὅτι ἡ θρησκεία ἀποτελεῖ σπουδαιότατον καὶ εὐεργετικώτατον παράγοντα ἀγωγῆς καὶ μορφώσεως, ἀπὸ τῆς καθαρῶς δὲ ψυχολογικῆς ἐπόψεως ταύτης ἐν ταῖς συγγραφαῖς τῶν προσῆγον τὴν γνώμην ὅτι ἡ θρησκεία εἶνε στοιχεῖον ἀπαραίτητον πρὸς μόρφωσιν χρηστῶν πολιτῶν. Καὶ εἶνε τόσον στοιχειώδης ἡ ἀλήθεια αὕτη, ὥστε μόνον ἄγνοια τῶν θεμελιωδεστάτων κανόνων τῆς παιδαγωγικῆς καὶ δεινῆ ἀνικανότης πρὸς ψυχολογίαν καὶ καθόλου παιδαγωγικὴ ἀνεπιστημοσύνη, ἀλλὰ καὶ πρακτικῆς ἀντιλήψεως ἔλλειψις, δύναται νὰ ἐξηγήσωσι τὴν στάσιν τῶν ἐν λόγῳ Ἑλλήνων διδασκάλων.

Ἄλλὰ καὶ ἐν γένει εἰπεῖν, ὑπὸ τῶν καθ' ὅλου παρ' ἡμῖν παιδαγωγῶν δὲν ἐξετιμήθη προσηκόντως ἡ θρησκευτικὴ μόρφωσις ὡς παράγων τῆς παιδείσεως καὶ τῆς ἀγωγῆς, ἀντιστρατευομένων οὕτω πρὸς τὰς ἀρχὰς τῶν διασημοτέρων παιδαγωγῶν πάσης ἐποχῆς.

Ὅχι περὶ ἐλαττώσεως, ἀλλὰ περὶ αὐξήσεως τῶν ὥρῶν τῆς διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν ἐν τοῖς σχολείοις μας πρέπει νὰ γίνεταί λόγος. Λόγος περὶ ἐλαττώσεως ἰσοῦται τῇ ἀπ' εὐθείας συνηγορίᾳ περὶ ὀλοκληρωτικῆς καταργήσεως τῶν θρησκευτικῶν, διότι ὁποῖαν ἐλάττωσιν ἐννοοῦσιν ὅταν ἐν τοῖς Γυμνασίοις ἢ τῶν θρη-

σκευτικῶν μαθημάτων διδασκαλίᾳ εἶνε περιορισμένη εἰς μίαν ὥραν τὴν ἐβδομάδα; Μία ὥρα τὴν ἐβδομάδα ἴσον μὴδὲ μία, καὶ τῆς μίας δὲ ταύτης ὥρας ὁ περιορισμὸς σημαίνει ἀπλούστατα ἐξορίαν παντελῆ καὶ τῆς κατὰ τύπους ὠριαίας διδασκαλίας.

Ὅχι, λοιπόν, ἐλάττωσις, ἀλλὰ αὐξήσις τῶν ὥρῶν τῆς διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν ἐπιβάλλεται. Ἡ Πολιτεία ὀφείλει νὰ εὐνοήσῃ πάσῃ δυνάμει οὐ μόνον τὴν πυκνοτέραν, ἀλλὰ καὶ τὴν καλλιτέραν διδασκαλίαν τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν καὶ ἀρετῶν ἐν τοῖς σχολείοις τῆς, διὰ νὰ ἀσχολῆται ὀλιγώτερον μὲ ἐγκλήματα, καὶ νὰ ἔχη ὀλιγώτερα δικαστήρια καὶ ὀλιγώτερας φυλακάς.

Η ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

Κατὰ τὴν ἐκ Κων]πόλεως ἀναχώρησιν τοῦ Πατριάρχου Μελετίου ἐγένετο ὑπ' αὐτοῦ δήλωσις ἐπὶ πλήρους συνεδρίας τῶν δύο σωμάτων, ἀρνηθέντων νὰ δεχθῶσι τὴν παραίτησιν αὐτοῦ, διὰ τὸ ἄδελον τῶν μετ' αὐτὴν συμβησομένων, ὅτι τὰ δύο σώματα ἔχουσι τὸ ἐλεύθερον, ὅταν βεβαιωθῶσιν ὅτι εἶνε ἀχώλυτος ἡ ἐνέργεια πρὸς ἐκλογὴν Πατριάρχου, νὰ κηρύξωσι τὸν θρόνον ἐν χρεῖᾳ καὶ νὰ προβῶσιν εἰς ἐκλογὴν Πατριάρχου.

Ἐν ἀναμονῇ τοῦ γεγονότος τούτου ἐν Ἀγίῳ Ὅρει διατελῶν ὁ Πατριάρχης, εἶδε προσεγγίζουσαν τὴν λήξιν τῆς τριμῆνου ἀδείας, χωρὶς τὴν ἐναρξιν ἐνεργείας πρὸς ἐκλογὴν. Καθὰ δὲ εἶχε προειδοποιήσῃ τὰ Πατριαρχεῖα δι' ἐπιστολῆς αὐτοῦ ἀπὸ τῶν μέσων Σεπτεμβρίου πρὸς τὸν Μητροπολίτην Δυρραχίου, ἐπτά ἡμέρας πρὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας τῆς ἀδείας ὑπέγραψε καὶ ἀπέστειλε τὴν ὀριστικὴν παραίτησιν ἀπὸ τοῦ Οἴκουμενικοῦ Θρόνου. Ἐπωφεληθεὶς τῆς εὐκαιρίας τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὅρει παρουσίας τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Μακεδονίας κ. Λάμπρου ἐνεχείρισεν αὐτῷ τὸ ἔγγραφο τῆς παραίτησεως μετὰ τῆς παρακλήσεως ὅπως διαδιδασθῇ δι' ἀσφαλοῦς ὁδοῦ εἰς Κων]πολιν.

Ἐλθούσης ὁμῶς ἐν τῷ μεταξύ τῆς καταπληκτικῆς εἰδήσεως διὰ τηλεγραφήματος ἐξ' Ἀθηνῶν, ὅτι ὁ παπᾶ Εὐθύμιος ἐπιτεθεὶς κατὰ τοῦ Πατριαρχείου προκάλυψε τὰ γνωστὰ ἐπεισόδια,

ὁ Πατριάρχης ἔσπευσεν ἐκ Μυλοποτάμου εἰς Καρυὲς καὶ συναντήσας τὸν κ. Λάμπρον παρεκάλεσε ν' ἀνασταλῆ ἡ περαιτέρω πορεία τοῦ ἐγγράφου τῆς παραίτησεως, ἀφοῦ κατὰ τὸ τηλεγράφημα δὲν ὑπῆρχον πλέον τὰ δύο σώματα, πρὸς τὰ ὁποῖα ἀπηυθύνετο, μέχρις οὗ διαλευκανθῆ ἢ ἐκ τοῦ πρᾶξιμοπῆματος δημιουργηθεῖσα κατάστασις. Διὰ τὸ ἀδύνατον δὲ τῆς παρακολούθησεως τῶν γεγονότων ἐκ τοῦ Ἀγίου Ὄρους μετέβη εἰς Θεσσαλονίκην. Ἐκεῖ δ' ἐκ τινων λεπτομερειῶν τῶν γεγονότων ἐσχημάτισε τὴν γνώμην ὅτι ἔδει νὰ μελετηθῆ ἡ περίπτωση τῆς μεταφορᾶς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, συγκαλούμενων ἐν Θεσσαλονίκῃ τῶν ἐχόντων τὴν ἀναφορὰν αὐτῶν εἰς τὸ πατριαρχεῖον Ἱεραρχῶν, ὅτι δὲν ἐγένετο κανονικῶς ἡ κήρυξις τῆς χηρείας τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου καὶ ὅτι δὲν δύναται ἡ Σύνοδος μόνῃ ἀνευ τοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου νὰ δεχθῆ παραίτησιν αὐτοῦ.

Ἄλλ' ἡ ἐξέλιξις τοῦ Πατριαρχικοῦ ζητήματος ἐν Κων]πόλει ἐν μέσφ μεγίστων καὶ ἀπεριφράστων κινήσεων καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ ἐκλεγχομένου νέου Πατριάρχου, ἐάν οὗτος κανονικῶς ἐκλεγῆ, ἀπήγαγεν τὴν ἄρσιν τοιούτων λόγων. Πρὸς τοῦτο σκόπιμον ἐθεωρήθη νὰ μεταβῆ εἰς Θεσσαλονίκην ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν, πρὸς ὃν, ἄλλως τε, καὶ σχετικὴν ἔγραφεν ὁ Πατριάρχης ἐπιστολήν. Ὁ Μητροπολίτης ἀναχωρήσας εἰς Θεσσαλονίκην τὴν 11 π.μ. τῆς προπαραελθούσης Πέμπτης κατῶρθωσε νὰ εὑρισκῆται ἐν Ἀθήναις τὴν ἑσπέραν τοῦ Σαββάτου περὶ ὥραν 7,30'. Διότι εὐτυχῶς ἡ προσωπικὴ συνάντησις τῶν δύο Ἱεραρχῶν καὶ ἡ ἀποκοινου ἐξέτασις τοῦ ζητήματος συνετέλεσεν εἰς τὴν ταχίστην αὐτοῦ διευθέτησιν, ὁ δὲ Πατριάρχης Μελέτιος ἐπέισθη χάριν τῆς εἰρήνης τῆς Ἐκκλησίας ν' ἀποσύρῃ τὰς ἐπιφυλάξεις αὐτοῦ καὶ ὡς πρὸς τὴν κήρυξιν τῆς χηρείας τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου καὶ ὡς πρὸς τὴν παραίτησιν αὐτοῦ, παραδοθεῖσαν εἰς τὸν Μητροπολίτην Ἀθηνῶν, πρὸς ἀποστολὴν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον. Λεῖπεται δὲ νῦν ὅπως κανονικῶς ἐκλεγῆ ὁ νέος Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως καὶ Οἰκουμενικός Πατριάρχης ἔν' ἀναγνωρισθῆ ὡς τοιοῦτος.

Ὁ προεδρεύων τῆς Ἐνδημούσης Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Κων]πόλεως Μητροπολίτης Κυζίκου Καλλίνικος ἀπέλυσε πρὸς τοὺς Ἱεράρχας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου τὴν ἐξῆς Ἐγκύ-

κλιον χρονολογουμένην ἀπὸ τῆς 4 Ὀκτωβρίου 1923.

Ἄριθ. Πρωτ. 4810
Διεκ. 2688

Πανιερώτατε Μητροπολίτα . . . κύριε . . .

τὴν ὑμετέραν Πανιερότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμεθα.

Ἀπὸ τῆς προχθῆς Τρίτης, β' ἀρξαμένου μηνὸς Ὀκτωβρίου, κηρυθέντος ἐν χηρείᾳ τοῦ Ἁγιοτάτου Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου διὰ τῆς ὀριστικῆς ἀποχωρήσεως τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίου Μελετίου, τὴν διακυβέρνησιν τῶν τῆς Ἐκκλησίας πραγμάτων ἀνέλαβε κατὰ τὴν τάξιν τῶν Ἱερῶν Κανόνων, καθ' ἣν ἀποκλειστικῶς τοῦνευθεν, συνωδᾷ τῇ νέᾳ τοῦ Πατριαρχείου καταστάσει, μέλλουσι διέπεσθαι τὰ καθ' ἡμᾶς, ἡ ἐνδημούσα ἐν τῇ Βασιλευούσῃ Ἱερᾷ τῶν Ἀρχιερέων Σύνοδος, ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τῶν ἐνταῦθα εὑρισκομένων καὶ τῶν πλησιοχώρων Πανιερωτάτων Μητροπολιτῶν τοῦ Θρόνου.

Τοῦτο καὶ τῇ ὑμετέρᾳ Πανιερότητι, ἐξ ἀποφάσεως, γνωρίζοντες τό γε νῦν διὰ τῆς παρουσίας Ἐγκυκλίου καὶ ὑπομινησκοντες ὅτι ἐν ταῖς ἱεροτελεστίαις ὀφείλει μνημονεύειν «πάσης ἐπισκοπῆς ὀρθοδόξων», κατὰ τὴν κανονικὴν τάξιν, μέχρι τῆς ἐκλογῆς νέου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, εὐχόμεθα τὰ κράτιστα παρὰ Θεοῦ, παρ' οὗ καὶ τὰ ἔτη τῆς ὑμετέρας Πανιερότητος εἴησαν ὡς πλεῖστα, ὑγιεινὰ καὶ εὐφρόδυνα.

Ὁ Προεδρεύων

τῆς ἐν τῇ Βασιλευούσῃ ἐνδημούσης Συνόδου

+ Ὁ Κυζίκου **ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ**

ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς

Κατ' εἰδήσεις δ' ἐκ Κων]πόλεως ἡ ἐκλογὴ τοῦ νέου Πατριάρχου ὠρίσθη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὅπως διενεργηθῆ τῇ 25 προσεχοῦς Νοεμβρίου, πρὸς τοῦτο δὲ ἀπεφασίσθη ὅπως δι' Ἐγκυκλίου προσκληθῶσιν οἱ Μητροπολίται τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἔν' ἀποστείλωσι ψηφοδέλτια.

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΟΝ

Ἐλάβομεν τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολήν:

Κύριε Διευθυντὰ τῆς «Ἐκκλησίας»

Ἐνῶ οἱ πάντες ἀνεμένομεν, συνωδᾷ τῇ ἀποφάσει τῆς Ἱεραρχίας, τὴν ἀπὸ τῆς 1ης ἀρξαμένου Ὀκτωβρίου προσαρμογὴν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου πρὸς τὸ πολιτικόν, πρὸς τερματισμὸν τῆς ἐπελθούσης ἐκ τῆς μονομεροῦς ἐφαρμογῆς τοῦ τελευταίου συγχύσεως, αἴφνης βλέπομεν ὅτι ἡ ἀπόφασις ἐκείνη δὲν ἐφηρμόσθη, ἐάν δὲ κρίνη τις καὶ ἀπὸ τινος δειλῆς σχετικᾶς εἰδήσεως, ἀναγραφείσας εἰς τὰς ἐφημερίδας, τὸ ἐκκλησι. ἡμερολόγιον δὲν θὰ μεταβληθῆ.

Ἐκ τῆς ἀσυγκρατήτου κοινῆς δυσφορίας, τῆς ὁποίας γίνομαι μάρτυς κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας

ἡμέρας δσάκις γίνεται λόγος περὶ τοῦ ἡμερολογίου—καὶ γίνεται συχνός—, καὶ ἐκ τῶν ἐπακολουθούντων σχολίων γενικῶς μὲν διὰ τὴν ἀόριστον ἀναβολὴν τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος, εἰδικῶς δὲ διὰ τὴν ἀνακολουθίαν τῆς Ἐκκλησίας μας, ἐνόμισα καθήκον μου νὰ ἀπευθύνω τὴν παροῦσάν μου πρὸς τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ, ἐρμηνεύς γινόμενος τοῦ μεγάλου κακοῦ, τοῦ ὁποίου ἀποβαίνει καὶ θ' ἀποβῆ πρόξενος ἢ ἀναβολὴ αὐτῆ, νὰ λάβω τὸ θάρρος νὰ ἀπευθύνω πρὸς ὑμᾶς τὰς ἐξῆς ἄπλᾶς ἐρωτήσεις ἐνὸς ἀπλοῦ μὲν ὀρθοδόξου Ἑλληνοῦ, ἀλλ' ἐνδιαφερομένου διὰ τὴν θρησκείαν του καὶ τὴν θρησκείαν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ὄχι ὀλιγώτερον τοῦ Κλήρου.

Πῶς καὶ κατὰ ποῖον δικαίωμα ἀπόφασις τῆς Ἱεραρχίας περὶ μεταβολῆς τοῦ Ἡμερολογίου δὲν ἐφηροδόθη; Ἡ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας δὲν εἶνε ἡ Ἀνωτάτη Ἀρχὴ τῆς Ἐκκλησίας; Καὶ μία τροποποίησις ἀποφάσεως τῆς Ἱεραρχίας δὲν πρέπει νὰ προέλθῃ ἀπ' αὐτῆς πάλιν τῆς Ἱεραρχίας;

Οἱ λόγοι, οἱ ὁποῖοι ὤθησαν τὴν Ἱεραρχίαν εἰς τὴν περὶ μεταβολῆς τοῦ ἡμερολογίου ἀπόφασιν, ὑφιστάμενοι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξουχίσεως τοῦ ζητήματος καὶ θεωρηθέντες σοβαρώτατοι τότε, ἐξέλιπον τάχα σήμερον; Ἀλλὰ τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ Ἱ. Σύνοδος ἔπαυσε νὰ ἀκούῃ καὶ νὰ βλέπῃ καὶ νὰ αἰσθάνεται τὴν ἀπάνταστον σύγχυσιν, ἢ ὁποία ἐπῆλθε, ὁσημέραι δὲ γίνεται μεγαλειτέρα καὶ ἐπικινδυνότερα, εἰς τὰς ψυχὰς τῶν χριστιανῶν, τῶν ὁποίων ὁ σκανδαλισμός—τὸ βεβαιούμεν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως—ἐφθασεν εἰς τὸ μὴ περαιτέρω. Βεβαιούμεν τὴν Ἁγίαν καὶ Ἱεράν Σύνοδον, ὅτι τὴν σύγχυσιν θρησκευτικῆς κρατεῖ, τὸσον σκανδαλισμένα εἶνε αἱ συνειδήσεις, ἀλλὰ καὶ τὸσον ἀπάνταστος προσηνύεται ἡ θρησκευτικὴ ἀναστάσις κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους, ὥστε οἱ ἐχθροὶ τῆς θρησκευτικότητος τοῦ λαοῦ μας δὲν θὰ ἠύχοντο χειρότερον μέσον πρὸς προσηλυτισμὸν αὐτοῦ εἰς τὴν θρησκευτικὴν ἀδιαφορίαν, ἢ ὁποία δὲν διαφέρει τῆς ἀθρησκείας καὶ ἀθείας, ὅπως γνωρίζετε καλλίτερον ἑμοῦ. Μόνη ἢ σκέψις, ὅτι ὁ λαὸς θὰ ἐορτάσῃ τὸ νέον ἔτος πρὸ τῶν Χριστουγένων, ἀπὸ τοῦδε τὸσον τοὺς πάντας ἐπηρεάζει, ὥστε θὰ ἠθέλωμεν ἡ Ἱεραρχία νὰ ὠτακουστέι δσάκις γίνεται περὶ τούτου λόγος, διὰ νὰ πληροφροσθῇ ὅτι ὄχι μόνον δὲν ἐξέλιπον σήμερον οἱ λόγοι τῆς ἐφαρμογῆς τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ Ἡμερολογίου, ἀλλὰ καὶ ἀποβαίνουν ὁσημέραι ἀμειλικῶς ἐπιτακτικώτεροι.

Ἐργάφη εἰς τὰς ἐφημερίδας, πάντως ληφθεῖσα ἐκ τῶν ἀρμοδίων κύκλων, ἐξήγησις, ὅτι ἡ ἀναβολὴ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ Ἡμερολογίου ὀφείλεται εἰς διαφωνίας τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων. Πρῶτον, διατὶ κρατοῦνται μυστικά αἱ ἀπόψεις τῶν Πατριαρχείων τούτων καὶ δὲν δημοσιεύονται διὰ νὰ μάθῃ ὁ ὀρθόδοξος κόσμος τί συμβαίνει ἐπὶ τέλους, εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο, ἐκτιμῶν δὲ τοὺς λόγους, ἂν εἶνε σοβαροί, νὰ παύσῃ νὰ σκανδαλιζῆται καὶ ν' ἀναμῆνῃ ἐν ὑπομονῇ τὴν διευθέτησιν τῶν πραγμάτων; Πρέπει νὰ νοηθῇ καλῶς, ὅτι τὸ ζήτημα δὲν εἶνε

ἀπλῶς καὶ μονομερῶς *Ἱεραρχικόν*, ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν *λαϊκόν*, διότι τοῦ λαοῦ τὸ θρησκευτικὸν αἰσθημα πληγώνεται, ὁ λαὸς εἶνε ὁ θέλων τὴν προσαρμογὴν τοῦ Ἡμερολογίου, τὸ ἡμερολόγιον τὸ ἔν, καὶ διὰ τὰς κοινωνικὰς του ἀνάγκας, ἀλλὰ καὶ πρὸ παντός, διὰ τὴν θρησκευτικὴν του ἀνάπαυσιν. Κακῶς λοιπὸν κρατεῖται τὸ κοινὸν ἀδιαφορίστον περὶ τῶν συμβαινόντων.

Φαίνεται ὅμως, ὅτι οἱ λόγοι τῶν δύο τούτων Πατριαρχείων δὲν θὰ εἶνε ἀπολύτως σοβαροί, ὥστε νὰ παρεμποδίσουν ὀριστικῶς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας ἀποφασισθέντος ἡμερολογίου, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν ἑλληνικῶν τοῦλάχιστον Ἐκκλησιῶν ἢ τῆς Κων/πόλεως καὶ ἢ τῆς Ἑλλάδος, καλῶς βέβαια γνωρίζουσαι τὰς συνθήκας τῶν δύο Πατριαρχείων, ἐν τούτοις ἔκριναν ἀναγκαίαν καὶ ἐπείγουσαν μάλιστα, τὴν μεταρρυθμισιν. Δὲν ἐξετάζομεν τί συμβαίνει, ἢ τί θὰ συμβῆ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Οἴκουμ. Πατριαρχείου. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶνε γεγονός; ἄπτόν διὰ τὴν ἰδικὴν μας ἐδῶ Ἐκκλησίαν, εἶνε τοῦτο: ὅτι εἶνε παλλαϊκὴ ἀπαίτησις τῶν ἐν Ἑλλάδι ὀρθοδόξων Ἑλλήνων ἢ κατὰπαυσις τῆς συγχίσεως, ἢ ἄρσις τοῦ ἡμερολογιακοῦ δυϊσμοῦ, ἢ ἐπαναφορὰ τῆς γαλήνης εἰς τὰς σφῶδρα θρησκευτικῶς σκανδαλισθείσας ψυχὰς. Ἐν ἐκ τῶν δύο πρέπει νὰ γίνῃ ἀμελλητί: ἢ προσαρμογὴ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου πρὸς τὸ μεταρρυθμισθὲν πολιτικὸν ἡμερολόγιον, ἢ κατάργησις τοῦ τελευταίου καὶ ἐπαναφορὰ τοῦ πρώην ἡμερολογιακοῦ καθεστώτος. Tertium non datur. Τὸ Ἡμερολόγιον, ὁποῖον δήποτε, πρέπει νὰ εἶνε ΕΝ.

Ἀφοῦ ὅμως κατὰ τὴν κοινὴν τῶν θεολόγων καὶ τῶν Ἐκκλησιῶν ὁμολογίαν, ἢ ἀλλαγὴ ἡμερολογίου δὲν προσκρούει πρὸς τὰ δόγματα τῆς θρησκείας μας τὸ δὲ νέον ἡμερολόγιον εἶνε τελειότερον τοῦ παλαιοῦ, κανένα λόγον δὲν βλέπομεν τὸσον ἀποχρῶντα διὰ τὴν ἀναβολὴν τῆς μεταβολῆς γινόμενης συμφώνως πρὸς τὰ ὑποδεικνυόμενα ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων. Ἀπ' ἐναντίας, δεδομένης τῆς ἀνυπολόγιστου θρησκευτικῆς φθορᾶς, ἣτις προγίνεται εἰς τὰς συνειδήσεις τῶν χριστιανῶν μας, δὲν διστάζομεν νὰ εἰπώμεν, ὅτι καὶ ἐπὶ κινδύνῳ σχίσματος ἐπιβίλλεται ἢ παρ' ἡμῶν μεταρρυθμισίς, διότι τοιοῦτο ἐνδεχόμενον σχίσμα εἶνε σήμερον τὸ ὀλιγώτερον κακόν, τὸ ὁποῖον θὰ προσεγίνετο εἰς τὸ συγκρότημα τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν—δὲν θὰ ἐδίσταζον νὰ τὸ χαρακτηρίσω ὡς κακὸν ἀπλῶς καὶ μᾶλλον *τυπικόν*—ἀπέναντι τοῦ *οὐσιαστικοῦ*, ὅπερ προσγίνεται εἰς δλόκληρον τὸν ὀρθόδοξον ἑλληνικὸν λαὸν ἐκ τῆς μὴ ἐφαρμογῆς τῆς μεταρρυθμίσεως

Ἐξορκίζομεν λοιπὸν τὴν Ἐκκλησίαν μας νὰ σπεύσῃ νὰ προσαρμόσῃ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν πρὸς τὸ πολιτικὸν ἡμερολόγιον ἐγκαίρως, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς τεσσαρακονθήμερου νηστείας τῶν Χριστουγέννων, καὶ ἂς μὴ ἐπαμισθῇ ἄνευ λόγου μίαν ἁμαρτίαν τῆς ὁποίας δὲν φανταζόμεθα χειρότεραν.

Δαϊκός.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ Μητροπολίτης, πληροφορηθεὶς, ὅτι ἐν τισι χωρίοις τῆς Ἀττικῆς ἐπικρατεῖ παράδοξον καὶ ἀνήκουστον ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ μνηστεύομενοι (ἀνευ ἱερολογίας) πρὸ τοῦ γάμου συνοικοῦσι καὶ συζῶσιν ὡς σύζυγοι, ἐξέδωκε τὴν ἑξῆς Ἐγκύκλιον:

Ἀριθ. Πρ. 3194 Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ὀκτωβρίου 1923.
Διακ. 2439

Εὐλαβεστάτοι Ἱερεῖς τοῦ χωρίου Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχὴ καὶ εὐλογία.

Μετὰ μεγάλην λύπης καὶ πολλῆς καταπλήξεως ἐπληροφορήθημεν, ὅτι ἐν τῷ χωρίῳ ὑμῶν ὑπάρχει ἔθιμόν τι, κατὰ τὸ ὅποιον, μετὰ τὴν τέλεσιν ἀρραβῶνος, οἱ μνηστεύομενοι, εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης ἐσπέρας ἔρχονται εἰς σχέσεις, ἐπιτροπομένας ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους, μόνον μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ Μυστηρίου τοῦ Γάμου.

Τὸ τοιοῦτον καταργεῖ καὶ ἐξευτελίζει αὐτὴν τὴν ἐννοίαν τοῦ Γάμου, ὄντος Μυστηρίου μεγάλου, κατὰ τὸν Ἀπόστολον, τυγχάνει λείψανον ζωῆς εἰδωλοκρατικῆς, εἶναι αὐτὸ τοῦτο παρθενοφθορία, ἀπῆδουσα εἰς τὴν ἀγνότητά, ἣν ὀφείλουσιν οἱ Χριστιανοὶ νὰ τηρῶσιν, ὡς ἐκ περισσοῦ δὲ οὐδαμῶς συμβιδάζεται πρὸς τὴν πατροπαράδοτον ἀστηρότητα τῶν ἐλληνικῶν ἠθῶν.

Πλὴν τούτου ἡ πράξις αὕτη εἰς συγκεκριμένην πορνείαν καταντάσσεται, ἔχει βεβαίως τὰς συνεπείας, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ὁποίων, ἀναμφιβόλως, οἱ ἐνδιαφερόμενοι θὰ καταφεύγωσιν εἰς μέσα ἀθέμιτα, ἅτινα ὡς γνωστόν, καταδιώκονται ἀμειλίχτως καὶ τιμωροῦνται αὐστηρότατα ὑπὸ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους. Παραλείπομεν νὰ ἀναφέρωμεν, ὅτι, συνεπεία τῶν παρανόμων τούτων μίξεων, δυνατόν νὰ προσέλθωσι τέκνα, ὧν ἡ γνησιότης νὰ ἀμφισβητηθῇ καὶ νὰ προκύψωσι σκάνδαλα ἱκανὰ νὰ ταραξῶσιν καὶ νὰ ἀναστατώσωσι τὴν Κοινωνίαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ τιαυτὰ ἔκτροπα γίνονται.

Τούτων ἀπάντων ἕνεκα προτροπέμεθα ὑμᾶς τοὺς πνευματικοὺς Πατέρας τῶν χριστιανῶν ὅπως διὰ νοουθεσιῶν καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς χριστιανούς ἐπ' Ἐκκλησίας ἀπευθυνομένων καὶ πρὸς ἕνα ἕκαστον ἰδιαιτέρως, προσπαθήσητε νὰ τεθῇ τέρμα εἰς κατάστασιν, ἣτις παρουσιάζει τοὺς χριστιανούς ὑμῶν ὡς ἀκρατεῖς καὶ μηδὲν σεβομένους τὴν ἱερότητα τοῦ γάμου.

Καθιστῶμεν δὲ γνωστόν, δι' ὑμῶν, τοῖς εὐσεβέσι χριστιανοῖς, ὅτι ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε συνεχισθῇ τὸ ἀντιχριστιανικὸν καὶ ἀντεσραγγελικὸν τοῦτο ἔθιμον, ἢ ἱερὰ Μητρόπολις, ὡς ὑπερβαλλόντως κηδομένη τῆς ἠθικῆς εὐεξίας τῶν πνευματικῶν αὐτῆς τέκνων, ἐν ἀνάγκῃ, καὶ εἰς ἐπιβολὴν ἐπιτιμίων θέλει προβῆ, πρὸς σωφρονισμόν τῶν ἀτάκτως καὶ μὴ εὐσχημόνως περιπατούντων.

Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ Χάρις εἶθε νὰ ἐνισχύῃ ὑμᾶς εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καὶ τῷ Θεῷ εὐάρεστον.

Εὐχέτης πρὸς Θεὸν

† Ο ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ο ΠΟΝΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΙΕΡΕΩΝ

Περὶ τοὺς 15 ἐπαρχιακοὶ ἱερεῖς συνελθόντες καὶ διασκεφθέντες ἐπὶ τῆς καταστάσεώς των, ἀνέθηκαν εἰς ἕνα τῶν συναδέλφων των νὰ γράψῃ πρὸς τὴν «Ἐκκλησίαν», σὺν ἄλλοις, καὶ τὰ ἐπόμενα, τὰ ὁποῖα παραθέτομεν αὐτούσια, διορθοῦντες μόνον τὸ ἠθρογραφικὸν μέρος:

«... Ἡ σεβαστὴ Κυβέρνησις ἄς λάβῃ ὑπ' ὄψιν τῆς τὰς οικονομικὰς ἀνάγκας τῶν ἱερέων εἰς τὰς σημερινὰς περιστάσεις, ὅπου ὁ γλίσχρος μισθὸς τὸν ὅποιον λαμβάνουσιν οἱ ἱερεῖς τῶν 150 ἢ καὶ 200 δραχμῶν δὲν φθάνει οὔτε δι' ἕνα ἄτομον νὰ συντηρηθῇ ἀπὸ ψωμι καὶ φαγητὸν καὶ οὐχὶ νὰ ἐπαρκέσῃ διὰ ἐνδομασίαν ἱερέως ὅπου μία ἀλλαξὰ ράσα στοιχίζει 2,500 δρχ. Ὁ ὄλος ἐτήσιος μισθὸς ἀνέρχεται εἰς 2,400 καὶ ποτέ, ποτέ εἰς 300 δρχ. τυχηρά, τὸ ὄλον 3,000. Μὲ 500 δραχμὰς περισσεύμα ἐκ τῶν τῆς ἐνδομασίας δύναται, εἰς ἀνθρώπου νὰ ζῆσῃ καὶ νὰ ἐξοικονομηθῇ ἐν ἔτος; Βεβαίως ὄχι. Πολλῶ μᾶλλον οἱ ἀκτήμονες ἱερεῖς, ὅπου ὡς πόρον ζωῆς των καὶ τῆς οἰκογενείας των ἔχουσι τὸ ἱερατικὸν ἐπάγγελμα μόνον. Τούτου ἕνεκεν ἐξαναγκάζονται νὰ ἐργάζωνται μὲ ἡμερομίσθιον εἰς τὰ κτήματα τῶν ἐνοριτῶν των. Ἡ κεφαλὴ τοῦ ἱερέως, ἣτις κρατεῖ κατὰ τὴν λειτουργίαν τὰ ἄχραντα μυστήρια τὰς ἐορτάς, τὰς καθημερινὰς θέτει τὸ κοφίνιον ἐπ' ὤμου διὰ νὰ ρίξῃ κόπρον εἰς τὴν ρίζαν τοῦ κλήματος τῆς σταφιδοκαμπέλου τοῦ ἐνοριτοῦ του, πληρωθῶντος 20,000 δραχμῶν ἡμερομίσθιον. Ἡ δὲ λοιπὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του μένουσιν νηστικά, γυμνά, ἀνυπόδητα, ὡς νὰ εἶνε τέκνα χαμιανίων.

«Ἡ σεβαστὴ Κυβέρνησις ἐνομοθέτησε διατάγματα πολλὰ ἀξίως μισθοδοσιῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ἔθεσε φόρους εἰς τὰς περιουσίας καὶ ἐπὶ τῶν κινήτων καὶ ἀκινήτων εἰδῶν, τῶν μὲν σφαζομένων ζώων ἀπὸ 1.20 εἰς 2.40, ἐπὶ τῶν ἀγροπελάτων ὃ ἕως 10 δρχ. εἰς ἕκαστον καὶ ἐν γένει εἰς ὅλους τοὺς φόρους πρόσθετον φόρον διὰ νὰ ἀντεπεξέλθῃ εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν δημοσίων, δημοτικῶν καὶ σιδηροδρομικῶν ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τῶν τῆς ἐκπαιδεύσεως τοιοῦτων. Ἐσχάτως δὲ ἐνομοθέτησε νόμον ἀγροφυλακῆς μὲ 15 δραχμὰς τὴν χιλιάδα, σταφιδικὸν φόρον ἐπὶ τοῦ σταφιδοκάρπου, καὶ εἰς κάθε κοινότητα διορίζονται 4—5 ἀγροφύλακες μὲ μηνιαῖον μισθὸν 250—300—400 δραχμὰς. Μόνον οἱ δυστυχεῖς ἱερεῖς, ὡς νὰ μὴ ἀνήκουσιν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, ὡς νὰ μὴ εἶνε ἀνθρώποι τοῦ κόσμου τούτου, ἔμειναν ἀπροστάτευτοι, εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὴν ἐδσπλαγγνίαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν συμβούλων, διὰ νὰ δώσωσιν αὐξήσιν τοῦ μισθοῦ των μέχρι 200 δραχμῶν μηνιαίως, διότι τὸ παραπάνω δὲν τὸ ἐγκρίνει ἡ Νομαρχία, διότι δὲν τὸ ἐπιτρέπει ὁ ὑφιστάμενος περὶ ἐνοριῶν νόμος.

«Ὅθεν παρακαλοῦν (οἱ ἱερεῖς) τὴν Σεβαστὴν Κυβέρνησιν ὅπως κατατάξῃ τοὺς δυστυχεῖς ἱερεῖς μὲ τοὺς ἀγροφύλακας καὶ ἄς νομοθετήσῃ τὸν ὑπὸ τῆς ἱεραρχίας περὶ ἐνοριῶν νόμον. Ἄς τροποποιήσῃ αὐτὸν ὅπου δὲν προσκροθεῖ εἰς τὰ λαϊκὰ συμφέροντα ἐπὶ τῆς διοικήσεως τῶν ναῶν, ἄς μὴ θίξῃ τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἐφημερίων

ἵνα δι' αὐτῆς δυναθῶσιν οἱ ἱερεῖς καὶ συντηρηθῶσιν οἰκονομικῶς, διότι ἀπὸ τοῦ 1918 καὶ ἐντεῦθεν ἔπου ἤρχεν ἡ ὑψώσις τοῦ χρυσοῦ **κινδυνεύουσι δεινῶς ἄρκετὰ ἐπὶ 25 ἔτη ἡ δυστυχία** ὡς ἀνακωφισθῶν ὀλίγον τώρα, καὶ ὁπότεν κατέλθῃ ὁ χρυσὸς τότε ἂ μειωθῇ καὶ ἡ μισθοδοσία αὐτῶν.»

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

§§ Εἶνε ἀδύνατον ν' ἀναγνωσθῇ ἀνευ βάρειας συγκινήσεως ὁ κατὰ τὸ Α' Πανελληνίον Συνέδριον τῶν ἐφένδρων ἀξιωματικῶν ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτοῦ ἐκφώνηθεις λόγος, καὶ νὰ μὴ ἐπικροτήσῃ τις τὰ τε περὶ τῶν κατὰ τοὺς τελευταίους πολέμους ἀστρατεῦτων λεχθέντα καὶ τὴν ἐκκλησίαν ὑπὲρ τῆς ἐσωτερικῆς εἰρηνεύσεως. «Ὅσοι δι' οἰουσδήποτε λόγους δὲν ἐκακούχησαν ἐν τοῖς ἀργαλέοις κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς πατρίδος πολέμοις, ὀφείλουτες καὶ τὴν τῆς πατρίδος σωτηρίαν καὶ μεγάλυνσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν ζώην των εἰς τοὺς ἐπὶ ὀλόκληρον καὶ συνεχῆ ἑνδεκαετιῶν ὑπεραμυνθέντας πάντων ἐπὶ κινδύνῳ καὶ ἑαυτῶν καὶ τῶν οἰκείων των, καιρὸς νὰ ἐπιδείξωσιν αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης καὶ νὰ συντελέσωσι παντὶ σθένει πρὸς βελτίωσιν τῆς τύχης τῶν ἀπὸ τῶν πολεμικῶν μετώπων ἐν κακῇ καταστάσει ἐπιστρεφάντων. Τὰ κατὰ τὴν εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν ἀναχώρησιν των προπεμπτικά ἐν εὐκόλοις ἐνθουσιασμοῖς χειροκροτήματα καὶ αἱ παροτρυντικαὶ λαχαὶ καὶ αἱ ὑποσχέσεις περὶ ὀφειλῶν πρὸς αὐτοὺς δέον σημερον νὰ μεταφρασθῶσιν ἀμελλητὶ εἰς ἔργα προνοίας ὑπὲρ τῶν προκινδυνευσάντων ἀδελφῶν, ἵνα μὴ ἀπὸ τῆς νῦν ἀκηδίας τῶν ἀπολέμων αἱ ἐπιούσαι γενεαὶ ἀρυσθῶσι μάθημα καταστρεπτικῆς τῶν πάντων φυγοστρατείας ἐν τῷ μέλλοντι.

§§ Ἀλλὰ καὶ οὐδεὶς περισσώτερον τῶν ἐπιστρατευθέντων καὶ πολεμησάντων ὑπὲρ πατρίδος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἐσωτερικὴν τῆς χώρας εἰρηνεύσιν διὰ τῆς ὀριστικῆς, τέλος πάντων, συμφιλίωσεως τῶν διαμαχομένων γενεῶν, εἰς ὧν τὸν καταστρεπτικὸν διχασμὸν ἀποδίδεται ἡ δεινοτάτη ἐθνικὴ συμφορὰ. Ἀκούστωμεν, λοιπόν, οἱ πάντες τὴν πρὸς συμφιλίωσιν καὶ συμβιβασμὸν ἐκκλησίαν τῶν φθειράντων κυριαλεκτικῶς ἑαυτοὺς ὑπὲρ τοῦ συνόλου, καὶ ἀφέντες τὰς ἀντεγκλήσεις ἐνωθῶμεν ἐν τῇ πρὸς ἀλλήλους ὑπὲρ τοῦ κοινῶν καλοῦ ἀγάπῃ, ἣς οὐδέποτε τοσαύτην ἔσχουμεν οἱ ἐν Ἑλλάδι ἀνάγκην, ὅσην σήμερον.

§§ Περαιτωθέντων, θεῖα συνάρσει, τῶν πολέμων, καὶ τοῦ κράτους ἐπανερχομένου εἰς τὸν κανονικὸν προπολεμικὸν εἰρηνικὸν ρυθμὸν, φρονούμεν ὅτι ἡ Πολιτεία θὰ ἔπρεπεν, ἀναθεωροῦσα τὰς ἄλλοτε ληφθείσας ἀποφάσεις της, ν' ἀπαλλάξῃ τοὺς μέλλοντας κληρικὸς τῆς πρὸς στρατιωτικὴν θητείαν ὑποχρεώσεως. Τοῦτο τοῦλάχιστον ἐκράτει καὶ πρὸ τῆς ἐνάφξεως τῶν πολέμων: οἱ διὰ τὸ κληρικὸν στάδιον προαλειφόμενοι ἦσαν ἀπηλλαγμένοι τῆς στρατιωτικῆς θητείας. Διότι καὶ ὀλίγοι εἶνε οὗτοι, ἀλλὰ καὶ ἡ εἰς τὸ μέτρον τοῦτο ὑπαγωγή των προσκρούει πρὸς τὴν θρησκευτικὴν συνείδησιν. Ἰδίως διὰ τοὺς τροφίμους τῆς Ρωσφαίου Σχολῆς ἢ ἄρσις τοῦ μέτρον δέον νὰ γείνη ὅσον

τὸ δυνατόν ταχύτερον καὶ διὰ τὸν ἀνωτέρω μὲν λόγον, ἀλλὰ καὶ διότι τὸ εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν αὐτῶν ἐπερχόμενον ῥήγμα ἀποτελεῖ κακὸν ἀνυπολογίστως μεγαλειότερον τοῦ ἀμφιβόλου ἐκ τοῦ μέτρον τῆς στρατολογίας αὐτῶν καλοῦ.

§§ Τὴν ἐν μέσῳ ἡμῶν κατ' αὐτὰς παρουσίαν τῆς συμπαθεστάτης διὰ πάντα Ἑλληνα ὀρθόδοξον φυσιογνωμίας τοῦ αἰδес. κ. Douglas χαιρετίζομεν μετ' εὐλικρινεῶν χαρᾶς. Διότι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δὲν λησμονεῖ τὸ φλογερὸν φιλελληνικὸν καὶ φιλορθόδοξον αἰσθημα τοῦ αἰδес. κ. Douglas, πολλάκις μὲν καὶ πολλαχῶς ἐπιδείξαντος τὴν πρὸς τὸν ὀρθόδοξον Ἑλλητισμὸν συμπάθειάν του μετὰ πρωτοφανοῦς δὲ δραστηριότητος δράσαντος ἐν Ἀγγλίᾳ, ἰδία ὑπὲρ τῆς εἰς τὸ Οἴκουμ. Πατριαρχεῖον ἀποδόσεως τοῦ ναοῦ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας διὰ διαλέξεων, συλλαλητηρίων, ἀρθρων καὶ εἰδικῶν συγγραφῶν. Καὶ ἡ ἐξέχουσα ἐν τῇ Ἀγγλικῇ κοινωνίᾳ φυσιογνωμία τοῦ αἰδес. κ. Douglas εἶχε πραγματικῶς κατακτήσει ὀλόκληρον τὴν ἀγγλικὴν γνώμην, δημιουργήσασα πρωτοφανῶς φιλορθόδοξον καὶ φιλελληνικὴν ἀτμόσφαιραν ἐν τοῖς Ἀγγλικοῖς κύκλοις, ἐφ' ᾧ καὶ εἶνε ἡξιοκείμενος τῆς ἀνυποκρίτου ἑλληνικῆς εὐγνωμοσύνης.

§§ Ἄλλ' μετ' ἴσης συμπαθείας ἀποβλέπει ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς καὶ πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ ἐπ' ἴσης κατ' αὐτὰς παρ' ἡμῖν παρεπιδημοῦντος εὐγενοῦς κα σεβασμίου Ἀγγλου εὐπατρίδου, τοῦ Σέρ A. Riley, πολυτίμου μὲν συμβούλου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντερβουρίας, καταναλώσαντος δ' ἑαυτὸν εἰς τὴν μελέτην τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων. Ὁ Sir Riley τόσον αἰσθάνεται σεβασμὸν πρὸς τὴν ὀρθόδοξον Ἑκκλησίαν, ὥστε θὰ ἠδύνατό τις νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι μᾶλλον εἰς αὐτὴν ἀνήκει. Ἀκριβῶς δὲ διὰ τὴν μεγίστην ταύτην ἐκτίμησιν πρὸς τὴν πρεσβυγενῆ κατὰ Ἀνατολὰς Ἑκκλησίαν καὶ ἐπεχείρησε τὸ πρὸς τὰ καθ' ἡμᾶς ταξείδιόν του τοῦτο ὡς ἐκπλήρωσιν πόθου διακαοῦς νὰ γνωρίσῃ ἐκ τοῦ σύννεγγυς τὴν τόσον ὑπ' αὐτοῦ ἀγαπηθείσαν Ὀρθόδοξον Ἀνατολήν. Ἀλλὰ τόσον ὁ αἰδес. κ. Douglas, ὅσον καὶ ὁ εὐγενῆς Δόρδος Σέρ Riley συνέπεσε νὰ ἐπισκεφθῶσι τὴν Ἀνατολήν ἐν ἡμέραις πονηραῖς, διὰ τοῦτο δὲ καὶ ὑπὸ βιθείας θλίψεως διακατέχονται ἐπὶ τοῖς προσφάτοις δευωπαθήμασι τῆς Μεγάλῃς Ἑκκλησίας.

§§ Εἰδοποιούμεν τὸ εὐσεβέστατον ὀρθόδοξον χριστιανικὸν κοινὸν τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ὅτι ὑπάρχει ἐν τῷ Βασιλείῳ τοῦτω μία τάξις Ἑλλήνων μισθοδοτουμένων πολιτῶν, τῶν ὁποίων ἡ μισθοδοσία σχεδὸν διενεχθῆ ἀπὸ τοῦ 1918, ἐν σωτηρίῳ δ' ἔτει 1923 ἀναπνεύσασα ἀκόμη καὶ ζῶσι! Καὶ πληροφροδούμεν τὸν χριστιανικὸν λαὸν τῆς Ἑλλάδος ὅτι ἡ τάξις αὕτη τῶν Ἑλλήνων δὲν εἶνε οἱ παλαιοὶ ἐκεῖνοι δούλοι καὶ θῆτες καὶ εἴλωτες τῆς ἐποχῆς τοῦ Ὁμήρου καὶ τοῦ Σόλωνος καὶ τῆς Σπάρτης, ἀλλ' ἐλευθεροὶ Ἕλληνες τοῦ αἰῶνος τοῦ εἰκοστοῦ, χριστιανοὶ ὀρθόδοξοι, αὐτοὶ οἱ ἱερεῖς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἡ ποιμνίουσα Ἑκκλησία τῆς Ἑλλάδος! Ἀναγνώσατε τὸ ἐν ἄλλῃ σελίδι δημοσιευόμενον γράμμα ἱερέως, διὰ νὰ ἴδητε πῶς οἱ πνευ-

ματικοὶ ἡμῶν ποιμένες, περιφρονούμενοι ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, «ὡς γὰρ μὴ ἀνῆκον εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, ὡς γὰρ μὴ εἶνε ἄνθρωποι τοῦ ὄσμου τοῦ τοῦ», καθιστανται ἡμερομίσθιοι μισθωτοὶ τῶν ἐγορευτῶν τῶν, τῶν ποιμένων τῶν προβάτων καὶ τῶν βοῶν, διὰ τὰ παρατείνουσι μέχρι σήμερον τὴν ἀναπνοὴν καὶ ἐαυτῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των!

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἀπεστάλη τῷ Ὑπουργεῖῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πρὸς ἔγκρισιν συμπληρωματικὸς πίναξ τῶν ἐτησίων εἰσφορῶν τῶν Ἱ. Ναῶν καὶ Μονῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μαντινείας ὑπὲρ συντηρήσεως τοῦ παρ' αὐτῇ Μητροπολιτικοῦ Γραφείου.

Ἐνεκρίθη πρότασις τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστ. Ταμείου, περὶ συγχωνύσεως τῆς Ἱ. Μονῆς Λεκατοῦ, τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Νικοπόλεως, εἰς τὴν τῆς αὐτῆς Μητροπόλεως Ἱ. Μονῆν Ζαλόγγου καὶ παρεκλήθη τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀπαιτουμένου Β. Δ.

Ἀνεκοινώθη τῷ Γεν. Ἐκκλῆσ. Ταμείῳ ὁ προσωρινὸς διορισμὸς Ἡγουμλίου τῆς Ἱ. Μονῆς Πετρακίου ἐκ τῶν Νικοδήμου Ἀντωνίου, Ἡγουμένου, Θεοδοσίου Ζιμπούρα καὶ Σεραφεῖμ Κωνσταντινίδου, Συμβούλων.

Ἀνεκοινώθη τῷ Γεν. Ἐκκλῆσ. Ταμείῳ ὅτι δι' ἐκλογῶν διωρισθῆσαν Ἡγουμλία ἐν τῇ Ἱ. Μητροπόλει Ζακύνθου τῆς Ἱ. Μονῆς ἀγ. Γεωργίου-Κρημνῶν ἐκ τῶν Γερασίμου Παναγοπούλου, Ἡγουμένου, Διονυσίου Ποταμίτου καὶ Γρηγορ. Βοζίκη, Συμβούλων, καὶ τῆς Ἱ. Μονῆς Σεροφάδων ἐκ τῶν Δανιὴλ Παπαδάτου, Ἡγουμένου, Γαβριὴλ Σούλη καὶ Ἱαριανὸς Γούσκου, Συμβούλων.

Ἀνεκοινώθη τῷ Γεν. Ἐκκλῆσ. Ταμείῳ καὶ τῷ Σεβ. Πατρῶν, ὅτι ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὁ κατὰ μετὰ πρῶτον διορισμὸς τοῦ Ἱερομ. τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὀμπλοῦ Γεδεῶν Ἀγγελοπούλου ὡς Ἡγουμένου τῆς Ἱ. Μονῆς Μαρτίτης ἐπὶ ἐν ἔτος.

Ἐγένετο ἀποδεκτικὴ διὰ Β. Δ. ἡ παραίτησις τοῦ παρ' τῇ Ἱ. Συνόδῳ Β. Ἐπιτρόπου κ. Ἰω. Στεφανίδου.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΑΕΗΝΩΝ

Προσρχόμενοι ἐκ Λονδίνου ὁ διαπρεπὴς κληρικὸς τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας αἰδεσ. κ. Douglas καὶ ὁ Sir A. Riley, σύμβουλος τοῦ Ἀρχιεπισκοποῦ Καντερβούριας, προσωπικῶς γνώριμος τοῦ Μακ. Μητροπολίτου, ἐπεσκέφθησαν αὐτόν.

Τὴν ἐσπέραν τοῦ παρελθόντος Σαββάτου ὁ Μακ. Μητροπολίτης ἐπανάκαμψεν ἐκ Θεσσαλονίκης μετὰ τὴν διευθέτησιν τοῦ σχετικοῦ πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον Κων. πόλεως ζητήματος, δι' ὃ μετέβη ἐκεῖ.

Διωρισθῆ ἱεροκήρυξ τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν ὁ ἱερολ. Διάκονος Σεραφεῖμ Παπακώστας, Διδάκτωρ τῆς Θεολογίας.

Διωρισθῆ προσωρινὸς Ἐφημέριος τοῦ ἐν Βρυγνάβα Ἱεροῦ Ναοῦ τῶν Ἀγ. Ἀποστόλων, ὁ αἰδεσ. ἱερομ. Ἀριστείδης Ἀλεξίου, ἱεροδιάκονος τοῦ ἱερ. ναοῦ

Ἐθαγγελιστοῦ Λουκά (Πατησίω), ὁ Χριστόφορος Δεσπότης, τοῦ δὲ ἐν Πειραιεὶ ναοῦ Ἀγ. Σπυρίδωνος, ὁ ἱερολ. Χρυσόστομος Ἀγγελιδάκης.

Ἐχορηγήθη δεκαπενθήμερος ἀπουσίας ἄδεια, εἰς τὸν αἰδεσ. ἱερ. Ἰωάννην Χτούρη, προσωρινὸν ἐφημ. τοῦ ἱερ. ναοῦ Ἀγ. Κωνσταντίνου (Παλαιῶ), δεκαήμερος δὲ εἰς τὸν ἱεροδιακ. Μιχαὴλ Πετριδην, ἐφημέριον τοῦ ἱερ. ναοῦ Ἀγ. Παύλου.

Διωρισθῆ προσωρινὸς ἐφημέριος τοῦ ἐν Λαυραίῳ ἱερ. ναοῦ τῆς Ἐθαγγελιστρίας, ὁ αἰδεσ. Ἐμμανουὴλ Ἀιθαλιώτης. Ἱεροφάτης δὲ τοῦ ἱερ. ναοῦ τῆς Ἀγ. Σοφίας ὁ Κων. Μαυρίδης.

Προσδιωρισθῆ ἐκλογὴ ἐφημερίου τὴν 4 Νοεμβρίου, ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς Χρυσοκαστριωτίσσης καὶ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, Ἀμαρυσίου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Κατ' εἰδήσεις ἐκ Κων. πόλεως, ὁ Νομάρχης Κπόλεως ἐδήλωσεν ὅτι αἱ διαδοθεῖσαι φῆμαι περὶ ἐπικειμένων μέτρων ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων καὶ Ἀρμενίων εἶνε ἀνυπόστατοι, διότι ἡ Συνθήκη τῆς Λωζάνης θὰ ἐκτελεσθῆ πιστῶς.

Δὲν εἶνε ἔτι ἐξηκριθὼν κατὰ πόσον ἔχεται ἀληθείας ἢ εἰς τὸν τύπον ἐκ Κων. πόλεως τηλεγραφηθεῖσαι εἰδήσεις περὶ τῆς ἀποποιήσεως τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως. ὅπως δεχθῆ ὡς ἐπίσημον ἐν τῇ νέᾳ πρωτεύουσά τοῦ Τουρκικοῦ Κράτους παρὰ τῇ Κυβερνήσει ἀντιπρόσωπον τῶν Πατριαρχείων τὸν διαβόητον ἱερέα Εὐθύμιον, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον, ὡς καθαρῶς θρησκευτικὴ ὀργάνωσις δὲν ἔχει δικαίωμα γὰρ ὀρίζῃ ἀντιπροσώπους παρὰ τῇ Πολιτικῇ Ἀρχῇ.

ΣΙΩΝΙΣΜΟΣ

Ἐν τῇ «Νέα Σιών» τῆς Θεσσαλονίκης, ἀναγραφὸς ὅλην τὴν σιωνιστικὴν κίνησιν, ἀναγινώσκωμεν, ὅτι τὸ «Κέρεν Ἀγισσῶδ», δηλ. τὸ Κεφάλαιον ἀνοικοδομήσεως τῆς Παλαιστίνης, ὡς μελλούσης «Ἐθνικῆς ἐβραϊκῆς ἐστίας», ἀνέλαβε νάναγαγγῃ αὐτὴν εἰς τὴν περιωπὴν Εὐρωπαϊκῶν Χωρῶν. Διὰ τοῦ ἐκ τακτικῶν εἰσφορῶν τῶν ἐν τῇ διασπορᾷ Ἑβραίων εἰσρεβύοντος εἰς αὐτὸ πλοῦτος, τὸ Κέρεν Ἀγισσῶδ θάποτελεσῇ τὴν κινήτηριον δὴναμιν παμμεροῦς ἐργασίας πρὸς ἴδρυσιν πόλεως, πρὸς ἄρδυσιν καὶ καλλιέργειαν τῆς ὑπαίθρου χώρας, πρὸς ἐγκατάστασιν μεγάλων συγκοινωνιακῶν ἀρτηριῶν καὶ πρὸς πυκνὸν ἐποικισμόν τῆς Παλαιστίνης ἐξ ἀμιγυοῦς Ἑβραϊκοῦ στοιχείου, ὑπὲρ οὗ ἤρξατο ἀγορὰ ἐν Παλαιστίνῃ ἀθρόων, κολοσιᾶς ἀξίας, πρὸς τοῦτο γηπέδων, ἧτις θὰ συνεχισθῆ μέχρι τελείας ἐξαγορᾶς τῆς γῆς Ἰσραὴλ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἑβραϊκοῦ λαοῦ. Ὑπὲρ τοῦ Κέρεν Ἀγισσῶδ ἡ Σιωνιστικὴ Ὀργάνωσις τῆς Ἀμερικῆς προσέφερεν 300.000 δολλάρια, κατὰ παρελθ. Μάρτιον καὶ Ἀπρίλιον, κρατεῖ δ' ἐγγραφὰς τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἰσραηλιτῶν ἀντιπροσπευούσας ὑπὲρ τὰ 4.000.000 δολλαρίων.

Κατὰ τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ συνελθόν, τὸν παρελθ. Μάρτιον, Ἰ. Σιωνιστικὸν Συνέδριον ἐκ 42 ἀντιπροσώπων τῶν Ἰσραηλιτικῶν Κοινοτήτων, ὁ εἰδικὸς ἀπεσταλμένος τῆς Παγκοσμίου Σιωνιστικῆς Ὀργανώσεως τοῦ Λονδίνου κ. Καλμῦ, ὠμίλησε περὶ τῆς ἐξωτερικῆς τοῦ Σιω-

νισμοῦ πολιτικῆς, ἀποβλεπούσης τὸ μὲν εἰς τὴν καλλιεργίαν φιλίων σχέσεων μετὰ τοῦ πολυπληθοῦς Ἀραβικοῦ στοιχείου τῆς Παλαιστίνης, τὸ δὲ περὶ τὴν διατήρησιν τῆς ὑπὲρ τοῦ Σιωνισμοῦ εὐνοίας τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν. Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον, ὁ ἀγορητὴς, λόγῳ τῶν ἀραβ. φυλετικῶν διαιρέσεων ἐχαρακτήρισεν ματαίαν τὴν ἐθνικὴν ἀραβικὴν ἰδέαν, τ. ἔ. τὴν προσπάθειαν πρὸς σύμπηξιν ἐνιαίου καὶ παγίου Ἀραβ. κράτους, τοῦτο δὲ — εἶπε — κατανοήσαντες καὶ οἱ κράτιστοι τῶν Ἀράβων φρονοῦσιν, ὅτι «μόνον οἱ Ἰσραηλίται θὰ σώσουν τὴν Παλαιστίνην». Ὁ κ. Καλμὸς ἐπέκρινε τὴν δυσμενῆ στάσιν τῆς Σοβιετικῆς Ρωσίας κατὰ τοῦ Σιωνισμοῦ, νεκρωσάσης πᾶσαν ἐθνικὴν κίνησιν μεταξὺ τῶν ἐν Ρωσίᾳ Ἑβραίων. Καθ' ἃ δ' ἀναγράφει ἡ «Νέα Σ' ὶν» ἰσχυρὸν ἀνθεβραϊκὸν ρεῦμα παρετηρήθη καὶ ἐν Ῥουμανίᾳ καὶ Πολωνίᾳ, καθ' οὗ διετυπώθησαν ἔντονοι διαμαρτυρίαὶ πρὸς τὰς οἰκείας κυβερνήσεις, μὴ δυνήθησαι ὁμοῦς νὰ καταστείλωσι τὰς ἀντισιωνιτικὰς ταραχάς.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Δημητρίου Σίμου Μπαλάνου, Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σύρου, Τήνου καὶ Μήλου Ἀλέξανδρος Λυκοῦργος (1827—1875). Ἀθήνησιν. Ἐκ τοῦ τυπογραφείου «Ὁ Φοῖνιξ» 1923.—Κατ' ἀνατύπωσιν ἐκ τῆς «Θεολογίας» ἐκυκλοφόρησε πεντηκοντασέλιδος μονογραφία περὶ τοῦ διαπρεποῦς ἱεράρχου Ἀλεξάνδρου Λυκοῦργου ἐν ἧ ἡ λεπτομερῶς ἐκτίθενται ἡ βιογραφία αὐτοῦ, ἐξετάζεται ὁ Λυκοῦργος ὡς ἐπιστήμων, συγγραφεὺς, ρήτωρ καὶ ἀρχιερεὺς, ἐξιστοροῦνται δὲ καὶ τὰ κατὰ τὴν εἰς Ἀγγλίαν μετάβασιν του ὡς καὶ ἡ ἐν ἄλλαις ἐκκλησιαστικαῖς ἀποστολαῖς δρασίς του μετὰ τῆς διακρινούσης τὸν συγγραφέα αὐτῆς ἀντικειμενικότητος.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὴν 21 Ὀκτωβρίου ἔ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Κακουργιοδικείου Ἀθηνῶν θὰ συνεχισθῇ ἡ διακοπείσα, πλειοδοτικὴ δημοπρασία διὰ τὴν ἐκποίησιν τῶν ἀπὸ τοῦ ἀριθ. 26 μέχρι 61 οἰκοπέδων Κεφαλαρίου Κηφισσίας, τῆς Μονῆς. Ὁμοίως καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, καὶ 15 κειμένων εἰς θέσιν Κουπόνια τῶν Ἀμπελοκήπων ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καὶ χρόνῳ.

Τὴν δὲ 28 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡμέραν Κυριακὴν τὰς αὐτὰς ὥρας καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ἐνεργηθῆσονται καὶ αἱ ἐξῆς δημοπρασίαι περὶ πενταετοῦς μισθώσεως α' τῶν ἐν Κηφισσίᾳ καὶ Ἀμαρουσίῳ Λατομείων γωνιαίων λίθων τῆς Μονῆς καὶ β' τῶν ὑπ' ἀριθ. 1, 2, καὶ 3 Λατομείων οἰκοδομησίμου πέτρας τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Μετοχίου τῆς Μ. «Ἀγ. Ἰ. ὁ Θεολόγος».

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον
Ἀρχιμ. Νικόδημος Σ. Ἀντωνίου
» Θεοδόσιος Ταμπούρος
» Σεραφεὶμ Κωνσταντινίδης

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ἢ «Τσιτοουλλίου».

Διακηρύττει, ὅτι,

Ἐκτίθησιν εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως 30 τριάκοντα Αἰγῶν, δέκα (10) Βετουλίων περυσινῶν

καὶ ἐνός (1) τράγου, ἐνεργηθησομένην τῇ 20 Ὀκτωβρίου 1923 ἡμέραν Σάββατον ἐν Τσιτοίῳ ἐνώπιον ἡμῶν καὶ τοῦ συμβολαιογραφοῦντος Τσιτοίου, ὥρα 10—12 π. μ.

Οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν ἔρων τῆς διακηρύξεως κατατεθειμένων εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Μονῆς.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Τσιτοουλλίου 10 Ὀκτωβρίου 1923.
Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον
Ἀμβρόσιος Βελέντζας
Σεβ. Ἀναστασόπουλος
Χαράλαμπος Καφᾶς

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱ. Μονῆς Ἁγίας Τριάδος—Μετεώρων

Ἀηλοποιεῖ ὅτι,

Τὴν 28ην Ὀκτωβρίου, 4ην καὶ 11ην Νοεμβρίου 1923, ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐν Καλαμπάκῃ καὶ εἰς τὸν συνήθη τῶν δημοπρασιῶν τόπον, ἐνεργηθήσεται πλειοδοτικὴ δημοπρασία περὶ μονοετοῦς ἐνοικιάσεως τοῦ δικαίωματος ὄλοτομίας 70.000 ὀκ. ξυλανθράκων ἐκ τοῦ μοναστηριακοῦ δάσους Βλαχάδας τῆς Ἱ. Μονῆς Ἁγίας Τριάδος τῶν Μετεώρων δατικῆς περιόδου 1923—1924.

Ἐν Ἁγίᾳ Τριάδι τῇ 8ῃ Ὀκτωβρίου 1923
Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον
Ἱλαρίων Βασιλείου
Χρυσότομος Βουγαρόπουλος Ἱερομόναχος
Δαμιανὸς Κωνσταντινίου Μοναχὸς

ΕΣΒΑΘΟΣΗ :

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΠΑΠΑΜΙΧΑΝΑ
Καθηγητοῦ τῆς Ἀπολογητικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ
ΩΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΟΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΥΜΠΕΠΛΗΡΩΜΕΝΗ
ΤΡΙΤΗ ΧΙΛΙΑΣ

Πωλεῖται ἐν τοῖς Γραφεῖσις τῆς «Ἐκκλησίας».

«ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ

ΦΘΙΩΠΙΟΣ ΙΑΚΩΒΟΣ
ΤΡΙΚΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΤΩΝ ΠΟΥΛΚΑΡΠΟΣ
ΑΡΧΙΜ. Θ. ΠΑΝΑΓΙΩΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΝΑ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΑΘΗΝΑΙ, ΜΕΓΑΡΟΝ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΕΝΤΕΥΞΕΙΣ 6—7 ρ. μ.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ } ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΧ. 30
} ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΦΡ. ΧΡ. 30

Διὰ τοὺς φοιτητάς, τοὺς ἱεροσπουδαστάς καὶ τοὺς μαθητάς τὰ ἡμέρη

Πᾶν χρηματικὸν ἔμβασμα δεῖν ν' ἀποστέλληται: Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία».

Τύποις «Φοῖνιξ», Σταδίου 38, Ἀθήναι